

Szabó Ákosné dr. 1947. december 20. - 2024. augusztus 28.

Ezekben a napokban sokan, a gyógypedagógus közösség tagjai, az ELTE, az egyetemen belül a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar hallgatói és munkatársai, valamint Szabó Kati családja, barátai megrendülten gondolnak az együtt töltött évekre, a közös feladatokra, örömekre, eredményekre. Olyan hiteles, a szakmájában és családjá körében is odaadó, szolgáló, a közösség érdekeit mindig a magáé elé helyező ember képe rajzolódik ki, akiből egyre kevesebb van. Amikor kollégái jellemezték őt, az intelligens, kedves, bölcs és elkötelezett jelzők egymást követték. Kati számára „a Bárczi” nem csak munkahely volt, hanem megtartó közeg, szakmai bölcső és háttér, támasz, amikor a hosszú éveken át tartó betegség nyomása alatt is alkotott. A dékáni szerep sok nehézséggel és kihívással járó feladat, amelyben dékánként és a dékánság előtt főigazgatóként szerepet vállalt, és magas szinten helyt állt. Kati a Bárczi méltó helyéért sokat tett az egyetemen belül.

Csak reménykedni tudok abban, hogy mi, pályatársai, utódai, tanítványai vissza tudunk neki adni valamennyit abból, amit tőle kaptunk. Az örökséget nem herdáltuk el, építeni tudunk arra. És legfőképpen abban bízom, hogy élete utolsó perceiben is tudta azt, mennyire szeretjük és tiszteljük őt, példaképünk és mesterünk. A halálát hírül adó kari Facebook oldalon két óra alatt 585 visszajelzés, valamint 59 hozzászólás érkezett.

Az pedig külön adomány, hogy vagyunk olyanok is, akiket megajándékozott a barátságával. Ez azt is jelentette, hogy beengedett az otthonába, nemcsak a tanszéki évzáró alkalmakkor és a közös karácsonyi együttlétek során, hanem azon túl is. Így négy évtizeden keresztül láttuk egymás örömeit, bánatát, ismerhettem meg a csodálatos háziasszonyt, feleséget, testvért, anyát, anyóست és nagymamát. Példaképem volt abban is, hogy hogyan lehet a sok eltérő szerepet összeegyeztetni, hogy hogyan lehet a teljes embert kívánó dékáni szerep mellett az ember a házi kosztot kínáló, odafigyelő, aggodó és szerető nagymama is.

Szabó Ákosné dr. 1973-ban a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán szerzett diplomát értelmi fogyatékosok nevelésére felkészítő és logopédus szakon. Kisegítő iskolában dolgozott gyógypedagógiai tanárként 1979-ig. 1988-ban szociológia szakon is diplomát szerzett az ELTE Bölcsészettudományi Karán. A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán 1984-ben kezdett dolgozni adjunktusként az Oligofrénpedagógiai Tanszéken. 1989-től tanszékvezető-helyettesi feladatot is vállalt Mesterházi Zsuzsa mellett. 1997-ben PhD fokozatot szerzett az ELTE Bölcsészettudományi Karán. További vezetői megbízásként a gyakorlati képzésért és a hallgatói ügyekért felelős főigazgató-helyettesi posztot is vitte 1999-től főigazgatói kinevezéséig. 2002-től tanszékvezető az Oligofrénpedagógiai tanszéken, illetve annak jogutódját a Tanulásban Akadályozottak és Értelmileg Akadályozottak Pedagógiája Tanszéket vezette. 2005-től két cikluson át főigazgató, 2009-től 2012-ig dékán.

Tevékenyen részt vett a gyógypedagógus-képzés mennyiségi expanziójában is. A győri Apáczai Csere János Főiskola gyógypedagógus-képzésért felelős szakmai csapatát vezette a kezdetekkor.

Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar dékánjaként számos innováció motorja volt, és szükségszerű változásokat menedzselte kimagasló szakmai elhivatottsággal. A Bologna-rendszerű BA és MA képzés bevezetése, a Gyógypedagógiai Doktori Program kidolgozása a Neveléstudományi Doktori Iskola kötelékében, az új, nyolcadik BA szakirányként az Autizmus spektrum pedagógiája képzés elindítása mind az ő vezetése alatt zajlott.

Működése alatt számottevően nőtt a PhD fokozatot szerzett oktatói kör. Pályázatok támogatásával nemcsak a tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma emelkedett, hanem a tudományos műhelyek is gyarapodtak, a kutatásokhoz szükséges infrastruktúra is fejlődött.

A gyakorlattal való kapcsolata is példaértékű. Nemcsak mint kari vezetőnek, hanem azon túl is. A Gyömrői Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Diákotthon pedagógiai tanácsadója volt 1995 és 1997 között, majd 1997-től a pilisi Általános Iskola, Diákotthon és Gyermekeotthon pedagógiai tanácsadója, család gondozója. A kerepesi általános iskolák integrált oktatásra való áttérésében tanácsadóként dolgozott. Konzulensi szerepet vállalt az Értük-Velük Egyesületben, kuratóriumi elnöki feladatokat látott el a Kalácska Felkészítő Otthon Alapítványban. 2008-tól a Magyar Gyógypedagógusok Egyesületének vezetőségi tagja volt.

Kutatási fókuszja „a tanulásban akadályozottság szociális dimenziói, a fogyatékos személyek iskolai és társadalmi integrációja, a fogyatékos emberek szexuális szocializációja”, ahogyan magáról írta.

Részt vett többek között a Felzárkózás az Európai Felsőoktatáshoz programban 1992 és 1995 között. A gyakorlati képzés megújításáért a Felsőoktatási Programfinanszírozás Pályázatok támogatásával tevékenykedett 1988 és 2000 között. OTKA pályázat keretében a cigány tanulók nevelési szükségleteivel foglalkozott 2001 és 2005 között. A HEFOP pályázati időszakban az integrált neveléssel kapcsolatos innovatív csapatban fejlesztett 2004-ben. További TÁMOP pályázat keretében is alkotott.

2012-től haláláig professor emeritaként segítette az Atipikus Viselkedés és Kogníció Gyógypedagógiai Intézet és a kar munkáját.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Emlékérem tulajdonosa, a Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete tiszteletbeli elnökségi tagnak választott 2022-ben.

Szabó Kati „A gyógypedagógiai megsegítés mint többszintű beavatkozás” címmel publikálta egyik utolsó tanulmányát. Ez a cím mottója egész életének.

Az emlékezésnek, búcsúzásnak számos formája van. Az elhunytól való beszélgetés másokkal, az emlékek felelevenítése, az írott nekrológ. És itt vannak Kati művei, közel 100 tanulmány, amelyek újraolvasása is egy lehetséges forma. Újra kezembe veszem azokat, olvasok, és tanítványaimnak továbbadom.

Papp Gabriella